

Sygn. akt **II AKa 274/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Mania
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski (spr.) SA Małgorzata Jankowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp. Macieja Ostalowskiego

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. sprawy

J. M. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora, pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. L. (1) i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 22 grudnia 2016 r., sygn. akt II K 187/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego J. M. (1) przekazuje Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wlkp. do ponownego rozpoznania.

SSA Małgorzata Jankowska SSA Andrzej Mania SSA Grzegorz Chojnowski

Sygn. a kt II AKa 274/18

UZASADNIENIE

J. M. (1) został oskarżony o to, że:

I. W dniu 13 sierpnia 2001 r. w S. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PPHU (...) Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości poprzez sprzedaż prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, dla których Sąd Rejonowy w Ślubicach prowadzi księgę wieczystą (...) za kwotę 1 847 000 zł wprowadzając L. K., działającą w imieniu PPHU (...) Sp. z o.o. jako Prezes Zarządu w błąd co do zamiaru zapłaty za nabytą nieruchomość oraz co do swojej sytuacji majątkowej, tj. o czyn z art. 286§ 1 kk w zw. z art. 294 §1 kk;

II. w czerwcu 2008r. w S. i G. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. O. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez (...) Sp. z o.o. doprowadził L. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości poprzez sprzedaż spółce (...) Sp. z o.o. prawa użytkownika wieczystego gruntu oznaczonego numerem geodezyjnym (...), dla którego Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) za kwotę 2 400 000 zł wprowadzając L. K., w błąd co do zamiaru zapłaty za nabytą nieruchomość, tj. o czyn z art. 286§ 1 kk w zw. z art. 294§ 1 kk;

III. w okresie od marca 2002 r. do lipca 2011 r. w S., S. (1), S. (2) K. i Z. działając z góry powziętym zamiarem uniemożliwienie zaspokojenia wierzyciela i skutecznego przeprowadzenia egzekucji komorniczej z prawa użytkownika wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) w wyniku zbywania ww prawa i nieruchomości wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w sytuacji grożącej mu niewypłacalności a także w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądowych - nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie I Nc 28/03 egzekwowanych w toku postępowań egzekucyjnych wraz z wyrokami Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 25 października 2004 r. w sprawie V Gc 460/03, Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie V GC 44/07, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16 września 2010 r. w sprawie VIII GC 122/10 uszczuplał i udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela - PPHU (...) Sp. z o.o. i tak:

- w okresie od 12 marca 2002 r. do listopada 2006 r. S. i S. (1) w sytuacji grożącej mu niewypłacalności a także wiedząc o zamiarze skierowania do Sądu pozwu o zapłatę przez PPHU (...). zo.o., po wystąpieniu ze spółki cywilnej (...) zbył na rzecz pozostałych współników - swojej córki J. M. (2) i I. S. prawo użytkownika wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...), w wyniku czego nastąpiło umorzenie z powodu bezskuteczności prowadzonych przeciwko niemu postępowań komorniczych (...) i tym samym udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...). zo.o.,

- w okresie od 09 maja 2007 r. do 12 maja 2008 r. r. w S. i S. (2) jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz Prezes zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji wszczętej w sprawie Km 784/07 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słubicach w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze sygn. V GC 460/03 z majątku (...) Sp. z o.o. w postaci prawa użytkownika wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). 706/13, 706/15 oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) zbył na rzecz PRO-Invest Sp. z o.o. w S. ww składnik majątkowy za kwotę 8 052 167, 20 zł, obniżoną następnie do kwoty 3 350 000 zł, co skutkowało umorzeniem z powodu bezskuteczności egzekucji (...), wszczętej na wniosek PPHU (...) sp. z o.o. przeciwko J. M. (1)!, M. J. oraz (...) Sp. zo.o. i tym samym udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o.,

- w okresie od 18 lutego 2009r. do 26 maja 2011 r. w S. i S. (2) jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. sygn. V GC 44/07 z majątku (...) Sp. z o.o. w postaci prawa użytkownika wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). 706/13, 706/15 oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o. w ten sposób, że wspólnie i w porozumieniu ze S. O. Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko J. M. (1) i (...) Sp. z o.o. z ww składnika majątkowego zbył na rzecz nowoutworzonej (...) Sp. z o.o. w zamian za jej udziały prawo użytkownika wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) co skutkowało niemożnością przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego,

- w dniu 29 czerwca 2011 r. w Z. jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc

28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie sygn. VIII GC 122/10 z majątku (...) Sp. z o.o w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) zo.o. w ten sposób, że wspólnie i w porozumieniu z A. C., Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko J. M. (1) i (...) Sp. z o.o. obciążył zagrożoną zajęciem nieruchomość ustanawiając hipotekę w kwocie 50.500.000,00 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i prawie własności budynku stanowiącego odrębną własność posadowionego na ww nieruchomości gruntowej dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...),

- w dniu 18 lipca 2011 r. w K. jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 280/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie sygn. VIII GC 122/10 z majątku (...) Sp. z o.o w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość po zajęciu ww nieruchomości przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słubicach K. G. w toku postępowania egzekucyjnego Km 1201/11 wspólnie i w porozumieniu z A. C., Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o. w ten sposób, że ustanowił umowy cesji czynszów najmu zobowiązujące najemców zajętej nieruchomości : (...), (...), (...) Sp. z o.o., (...) Sp. o.o., (...) Sp.j. do przekazywania należności na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o - (...) w B. - w wyniku czego należności te zostały usunięte spod zajęcia komorniczego, tj. o czyn z art. 300§ 1 kk w zb. z art. 300§ 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 21§ 2 kk w zw. z art. 308 kk.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 22 grudnia 2016 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 187/14:

1. oskarżonego J. M. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 294 §1 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

2. oskarżonego J. M. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku z tą tylko zmianą w opisie czynu ,że zamiast kwoty 2.400.00 zł przyjął kwotę 2.440.000 zł i za to na podstawie art. 294 § 1 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

3. oskarżonego J. M. (1) uznał za winnego tego, że w okresie od 12 marca 2002 r. do 18 lipca 2011 r. w S., S. (1), S. (2), K. i Z. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru udaremnienia bądź uszczuplenia zaspokojenia swojego wierzyciela i skutecznego przeprowadzenia egzekucji komorniczej z prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) w wyniku zbywania ww prawa i nieruchomości wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w sytuacji grożącej mu niewypłacalności, a także w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądowych - nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie I Nc 28/03 egzekwowanych w toku postępowań egzekucyjnych wraz z wyrokami Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 25 października 2004 r. w sprawie V Gc 460/03, Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie V GC 44/07, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16 września 2010 r. w sprawie VIII GC 122/10 uszczuplał bądź udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela - PPHU (...) Sp.z o.o. i tak:

- w okresie od 12 marca 2002 r. do listopada 2006 r. S. i S. (1) w sytuacji grożącej mu niewypłacalności a także wiedząc o zamiarze skierowania do Sądu pozwu o zapłatę przez PPHU (...). zo.o. , po wystąpieniu ze spółki cywilnej (...) zbył na rzecz pozostałych współników - swojej córki J. M. (2) i I. S. prawo użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...), w wyniku czego nastąpiło umorzenie z powodu bezskuteczności prowadzonych przeciwko niemu postępowań komorniczych Km 653/04, Km 35/06, Km 1224/06 i tym samym udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o.,

- w okresie od 09 maja 2007 r. do 12 maja 2008 r. r. w S. i S. (2) jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz Prezes zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji wszczętej w sprawie Km 784/07 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słubicach w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze sygn. V GC 460/03 z majątku (...) Sp. z oo. w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) zbył na rzecz (...) Sp. z o.o. w S. ww składnik majątkowy za kwotę 8 052 167, 20 zł, obniżoną następnie do kwoty 3 350 000 zł, co skutkowało umorzeniem z powodu bezskuteczności egzekucji Km 784/07, wszczętej na wniosek PPHU (...) sp. z o.o. przeciwko J. M. (1), M. J. oraz (...) Sp. zo.o. i tym samym udaremniał zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o.,

- w okresie od 18 lutego 2009r. do 26 maja 2011 r. w S. i S. (2) jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp.z o.o. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw majątkowych (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na ' podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. sygn. V GC 44/07 z majątku (...) Sp. z o.o. w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...). (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o. w ten sposób, że wspólnie i w porozumieniu ze S. O. Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko J. M. (1) i (...) Sp. z o.o. z ww składnika majątkowego zbył na rzecz nowoutworzonej (...) Sp. z o.o. w zamian za jej udziały prawo użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...) co skutkowało niemożnością przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego,

- w dniu 29 czerwca 2011 r. w Z. jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z o.o. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw majątkowych (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 28/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie sygn. VIII GC 122/10 z majątku (...)Sp. z o.o w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość usiłował uszczuplić zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) sp. z o.o. w ten sposób, że wspólnie i w porozumieniu z A. C. obecnie M. M., Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. obciążył zagrożoną zajęciem nieruchomości ustanawiając hipotekę w kwocie 50.500.000,00 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i prawie własności budynku stanowiącego odrębną własność posadowionego na w/w nieruchomości gruntowej dla których Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na to, że hipoteka została wykreślona,

- w dniu 18 lipca 2011 r. w K. jako dłużnik osobisty PPHU (...) Sp. z oo. oraz osoba faktycznie zajmująca się prowadzeniem spraw majątkowych (...) Sp. z o.o. w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 280/03 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. egzekwowanego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie sygn. VIII GC 122/10 z majątku (...) Sp. z o.o w postaci prawa użytkowania wieczystego działek położonych w S. o numerach ewidencyjnych (...) oraz budynku stanowiącego odrębną nieruchomość po zajęciu w/w nieruchomości przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słubicach K. G. w toku postępowania egzekucyjnego Km 1201/11 wspólnie i w porozumieniu z A. C. obecnie M. M., Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. zobowiązanej do znoszenia egzekucji prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela PPHU (...) Sp. z o.o. przez to, że zbył składniki majątku w ten sposób, iż ustanowił umowy cesji czynszów najmu zobowiązujące najemców zajętej nieruchomości : (...), (...), (...) Sp .z o.o., (...) Sp. o.o., (...) Sp.j. do przekazywania należności na rzecz wierzyciela(...) Sp. z o.o - (...) (...) w B., w wyniku czego należności te zostały usunięte spod zajęcia komorniczego,

tj. czynu z art. 300§ 1 kk w zw. z art. 300§ 2 kk w zw.z art. 13§ 1 kk w zw. z art. 300§ 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 21 § 2 kk w zw. z art. 308 kk i za to na podstawie art.300 § 2 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 85 § 1 , 2 kk , art. 86§ 1 kk orzeczone w pkt I , II , III wyroku wobec oskarżonego J. M. (1) kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i zasądził koszty sądowe w 1/3 części oraz wymierzył opłatę.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego, prokurator oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Obrońca oskarżonego zarzuciła:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony J. M. (1) dokonując zakupu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości od PPHU (...) sp. z o.o., w dniu 13.8.2001 r., wprowadził w błąd L. K. co do zamiaru zapłaty, podczas gdy Sąd zamiar bezpośredni, kierunkowy po stronie oskarżonego, domniemywa wyłącznie z faktu braku zapłaty, w sytuacji kiedy zebrany materiał dowodowy nie wskazuje, że w dacie zawierania czynności prawnej sytuacja majątkowa J. M. (1) uzasadniała twierdzenie, że spółka cywilna J. M. (1) i M. J. nie zapłaci za przedmiotową nieruchomość, a cena miała być uiszczona m. in. z kredytu, którego bank (...) nie udzielił, o czym zresztą L. K. wiedziała, a co znalazło odzwierciedlenie w umowie, która przewidywała płatność w ratach;

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony J. M. (1) w czerwcu 2008 r. wprowadził w błąd L. K. co do zamiaru zapłaty za nieruchomość zakupywaną przez (...) sp. o.o., której to spółki oskarżony M. nie reprezentował, podczas gdy należność za nieruchomość (...) sp. z o.o. miała uiścić m.in. poprzez spłatę zobowiązań L. K. w stosunku do Urzędu Miasta co uczyniła; cena miała być uiszczona w ratach po uzyskaniu kredytu przez spółkę, co mogło być dokonane w przypadku wykreślenia z księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości wszelkich obciążeń i hipotek, do czego zobowiązana była sprzedająca; a nadto L. K. wprowadziła w błąd nabywcę co do stanu nieruchomości, ukrywając wady, doszło do obniżenia ceny w postępowaniu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, a w konsekwencji ciąg tych czynności i zdarzeń cywilnoprawnych nie daje możliwości przypisania J. M. (1) działania z góry powziętym, kierunkowym zamiaru wprowadzenia w błąd sprzedawcy co do zamiaru zapłaty przez (...) sp. z o.o. ceny za nieruchomość;

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony J. M. (1) w zakresie czynności opisanych w pkt III.3-5 wyroku był osobą zajmująca się faktycznie prowadzeniem spraw spółek (...), podczas gdy Sąd przyjmuje, że osobami reprezentującymi te spółki byli odpowiednio S. O. i A. M., a Sąd nie dysponuje wiedzą co do okoliczności i roli oskarżonego J. M. (1) w zakresie zawarcia umów w postaci „zbycia” na rzecz (...) sp. z o.o. nieruchomości poprzez wniesieniu jej do nowo tworzonej spółki, zawarcia umów cesji wierzytelności przez A. M., czy obciążenia nieruchomości hipoteką;

4) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony J. M. (1) w zakresie czynów opisanych w pkt III wyroku działał z zamiarem uszczuplenia lub udaremnienia zaspokojenia swojego wierzyciela PPHU (...) sp. z o.o., podczas gdy brak jest okoliczności potwierdzających, aby w chwili dokonywania określonych czynności prawnych, w tym przez osoby trzecie (również osoby prawne), J. M. (1) miał mieć taki zamiar, a Sąd do takiego wniosku dochodzi jedynie w oparciu o fakt, iż do chwili obecnej wierzyciele nie uzyskali pełnego zaspokojenia;

5) naruszenie prawa materialnego tj. art 300 § 2 k.k. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że złożenie oświadczenia woli o ustanowieniu hipoteki zabezpieczającej wierzytelność, która jeszcze nie powstała wypełnia znamiona czasownikowe pojęcia „obciążenia”, podczas gdy 1) hipoteka powstaje dopiero w chwili wpisu do księgi wieczystej, a tym samym do ewentualnego obciążenia konieczne jest złożenie wniosku o wpis do księgi wieczystej, 2) a samo złożenie oświadczenia woli o ustanowieniu hipoteki i nawet jej wpisanie do księgi wieczystej nie wpływa na wartość

nieruchomości, w przypadku gdy wierzytelność, którą zabezpiecza hipoteka nie powstanie albo jest na tyle niska, że nie wpłynie na możliwość pełnego zaspokojenia wierzyciela;

6) naruszenie prawa materialnego tj. ,art 300 § 2 k.k. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że wniesienie aportem do nowotworzonej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nieruchomości stanowi zbycie w rozumieniu art 300§2 k.k., a nadto, że prowadzi do uszczuplenia lub udaremnienia zaspokojenia wierzyciela, podczas gdy w zamian za zbytą nieruchomość podmiot wnoszący aport uzyskuje udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością;

7) naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie art. 58 § 1 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 180 ustawy z dnia 27.6.1934 r. Kodeks Handlowy (KH) w zw. z art. 535§1 k.c. w zw. z art 17 § 1 ustawy Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH) w z w. z art. 228 KSH i pominięcie faktu, że czynność prawna niezgodna z prawem jest nieważna, a w konsekwencji zbycie nieruchomości o których mowa w pkt I i II części wstępnej wyroku było nieważne z mocy prawa na skutek zdarzeń faktycznych i prawnych mających miejsce jeszcze przed ich dokonaniem, a nabywcy stali się użytkownikami wieczystymi, jedynie z uwagi na skutki prawne wynikające z instytucji rękojmi publicznej wiary ksiąg wieczystych (art. 5 UKWH), albowiem: A. L. (1) nie zbył na rzecz L. K.swoich udziałów w spółce PPHU (...) w dniu 28.5.1999 r., a tym samym ta nie stała się właścicielem wszystkich udziałów w tej Spółce; jej wybór na Prezesa Zarządu był nieważny; L. K. nie mogła wyrazić w imieniu Zgromadzenia Wspólników PPHU (...) sp. z o.o. zgody na zbycie użytkowania wieczystego nieruchomości, o której mowa w pkt I części wstępnej wyroku na rzecz J. M. (1) i M. J., i zgody na zbycie użytkowania wieczystego nieruchomości, o której mowa w pkt II części wstępnej wyroku przez PPHU (...) sp. z o.o. na rzecz samej siebie i dalej przez L. K. na rzecz (...) sp. z o.o., a w konsekwencji czynności prawne opisane w pkt I i II części wstępnej wyroku były nieważne, ale powodowały nabycie użytkowania wieczystego w sposób pierwotny, a tym samym czyny te nie nie wypełniały znamion z art. 300 § 2 k.k.;

8) naruszenie prawa materialnego tj. art. 300 § 2 k.k. poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że zawarcie umowy cesji czynszu najmu, zajętej w postępowaniu egzekucyjnym nieruchomości, zawartej z zastrzeżeniem warunku, który nie został spełniony wypełnia znamiona czasownikowe pojęcia „zbycia składnika majątkowego”, podczas gdy umowa rozporządzająca prawem, która nie wywiera skutku prawnego, z uwagi na nie wypełnienie warunku zawieszającego, nie wypełnia znamion pojęcia „zbycia”; podobnie jak czynność faktyczna polegająca na poinformowaniu najemcy o konieczności przelania pieniędzy na rachunek bankowy dłużnika w sytuacji kiedy brak jest ku temu podstawy prawnej, nie wypełnia znamienia czasownikowego „zbycia”, o którym mowa w art 300 § 2 k.k.;

9) naruszenie prawa materialnego tj. art. 20 i 21 § 1 k.k. przez ich niezastosowanie i przypisanie J. M. (1) przestępstw popełnionych według Sądu wspólnie i w porozumieniu ze S. O. i A. M., z pominięciem okoliczności indywidualnych dla poszczególnych sprawców, takich jak czynności i działania faktyczne, wiedza, zamiar, stopień winy;

10) naruszenie prawa materialnego tj. art. 300 2 k.k. poprzez jego zastosowanie i

pominięcie, iż PPHU (...) sp. o.o. zostanie całkowicie zaspokojona wprowadzonym postępowaniu upadłościowym (...) sp. z o.o.

11) obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia tj.:

1. art. 424§1 k.p.k. poprzez nie odniesienie się, w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, do wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów i ujawnionych okoliczności, brak oceny dowodów sprzecznych i brak wyjaśnienia dlaczego jednym dowodom Sąd daje wiarę, a innym nie; brak pełnego ustalenia faktów mających istotne znaczenie w sprawie; brak wyjaśnienia rozbieżności w zeznaniach L. K. oraz A. L. (1) składanych w innych postępowaniach; brak rozważań w zakresie skutków prawnych określonych czynności prawnych na gruncie cywilnym, w szczególności czynności prawnych polegających na:

- rozporządzeniach udziałami w spółce PPHU (...) sp. z o.o przez A. L. (1) w dniu 28.5.1999 r.,

- podejmowaniem uchwał w zakresie powołania L. K. na stanowisko Prezesa Zarządu PPHU (...) sp. o.o.,

- wyrażenia przez L. K. jako jedyne go wspólnika (Zgromadzenie Wspólników PPHU (...) sp. z o.o.) zgody na zbycie nieruchomości opisanych w pkt I i II części wstępnej wyroku,

- pominięcie, że obie te czynności były nieważne;

- pominięcie rozważań co do skuteczności umów cesji zawartych w dniu 18.7.2011 r. pod warunkiem zawieszającym;

2. art. 8 § 1 k.p.k. poprzez oparcie się przez Sąd I instancji, przy ustalaniu stanu faktycznego, na rozstrzygnięciach innych sądów, w sprawach w których zapadły rozstrzygnięcia które nie były orzeczeniami kształtującymi prawo lub stosunek prawny; brak samodzielnych ustaleń m.in. w zakresie ważności czynności prawnych takich jak:

- umowa zbycia udziałów PPHU (...) sp. z o.o. przez A. L. (1) na rzecz L. K. w dniu 28.5.1999 r.

- uchwała Zgromadzenia Wspólników podjęta wyłącznie przez L. K. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie obu nieruchomości (jednej na rzecz J. M. (1), a drugiej na rzecz L. K., która następnie zbyła ją do (...) sp. z o.o.)

3. art. 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 8 § 1 poprzez ocenę dowodów w całości podporządkowaną wydanemu orzeczeniu; brak samodzielnych ustaleń w zakresie faktów i zdarzeń prawnych, a opieranie się na ustaleniach innych sądów, choć te nie kształtowały prawa lub stosunków prawnych; pominięcie przy wydawaniu rozstrzygnięcia szeregu dowodów / okoliczności ujawnionych w toku postępowania (np. zeznań św. B. W.); rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego J. M. (1)

J. M. (1), chociażby wynikających z rozbieżności w zeznaniach składanych przez A. L. (1), w tym postępowaniu oraz we wcześniejszych sprawach cywilnych i karnych przeciwko L. K., sprzeczności w zeznaniach L. K., sprzeczności lub co najmniej wątpliwości np. w zakresie zasad rozliczeń za nieruchomości, o których mowa w pkt I i II części wstępnej orzeczenia.

W konkluzji skarżąca wniosła o uniewinnienie oskarżonego J. M. (1) od przypisanych mu czynów, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi i instancji.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i zarzucił:

- na podstawie art. 438 pkt 1 kpk obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 46 par. 1 kk poprzez jego błędne niezastosowanie polegające na nieorzeczeniu obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej PPHU (...) Sp. z o.o. przez J. M. (1), S. O. i A. M. w sytuacji, kiedy orzeczenie takiego środka jest obligatoryjne w przypadku złożenia wniosku przez podmiot uprawniony;

- na podstawie art. 438 pkt 2 kpk obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 415 par. 1 kpk polegającą na uznaniu, że roszczenia wynikające z popełnienia przestępstw przypisanych J. M. (1), A. M. i S. O. w całości są przedmiotem odrębnego postępowania o sygn. V GU 10/13, tj. postępowania upadłościowego (...)Sp. zo.o.;1 co w ocenie Sądu powoduje niemożność wydania orzeczenia zobowiązującego oskarżonych do naprawienia szkody pomimo złożenia wniosku przez uprawniony podmiot, w sytuacji gdy dla zastosowania klauzuli antykumulacyjnej wskazanej w przytoczonym powyżej przepisie wymagana jest tożsamość przedmiotowo-podmiotowa roszczenia wynikającego z popełnienia przestępstwa z roszczeniem, co do którego prowadzone jest odrębne postępowanie, co nie ma miejsca w przedmiotowej sprawie;

- na podstawie art. 438 pkt. 4 kpk poprzez niesłuszne niezastosowanie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz L. K. który może być orzekany z urzędu przez Sąd na podstawie art. 46 par. 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed 01.07.2015 r. wobec oskarżonych J. M. (1), A. M. i S. O. ewentualnie innego środka w postaci środka probacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody orzekanego na podstawie art. 72 par. 2 kk wobec oskarżonego S. O. z uwagi na warunkowe zawieszenie wykonania wobec niego kar pozbawienia wolności.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie obowiązku naprawienia szkody:

1. wobec A. M. za czyn VII w części poprzez zapłatę kwoty 81.266, 29 zł na rzecz PPHU (...) Sp. z o. o. w upadłości likwidacyjnej na podstawie art. 46 par. 1 kk,

2. wobec S. O.

- za czyn IV w części poprzez zapłatę kwoty 1 200 000 zł na rzecz L. K. na podstawie art. 72 par. 2 kk w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku
- za czyn V w części poprzez zapłatę kwoty 549 000 zł na rzecz L. K. na podstawie art. 72 par. 2 kk w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku
- za czyn VI w części w poprzez zapłatę kwoty 921 000 zł na rzecz PPHU (...). zo.o. w upadłości likwidacyjnej na podstawie art. 46 par. 1 kk (z uwagi na złożony przez pokrzywdzonego wniosek)

3. wobec J. M. (1) na podstawie art. 46 par. 1 kk w zw. z art. 4 par. 1 kk

-za czyn II w części poprzez zapłatę kwoty 1 200 000 zł na rzecz L. K.

-za czyn III w części poprzez zapłatę kwoty 1 002 266, 29 zł na rzecz PPHU (...). zo.o. w upadłości likwidacyjnej.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 2 § 2 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., poprzez nienależyte przeanalizowanie przez sąd I instancji dokumentów oraz wyjaśnień zarówno oskarżonych jak i pokrzywdzonych wskazujących na współsprawstwo w procederze pokrzywdzenia PPUH (...) sp. z o.o., przez nieobjętych aktem oskarżenia M. J. oraz D. M. (1) a także współsprawstwa D. M. (1) w procederze pokrzywdzenia L. K. i jego dalszego udziału w udaremnianiu zaspokojenia, pokrzywdzonych wierzycieli PPUH (...) sp. z o.o. i L. K.;

- art. 7. k.p.k., poprzez nie przeprowadzenie wszystkich niezbędnych dowodów, co do wysokości rzeczywistej szkody pokrzywdzonych;

- art. 344 a k.p.k., w zw. z art. 297. § 1 k.p.k. poprzez nienależytą ocenę materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, skutkującą nie zwróceniem sprawy prokuratorowi przez sąd pierwszej instancji, celem uzupełnienia aktu oskarżenia, pomimo wystąpień pokrzywdzonych;

- art. 366 k.p.k., polegające na nieprawidłowym kierowaniu rozprawą, co skutkowało nie wyjaśnieniem wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w tym udziału w procederze opisanym w akcie oskarżenia ustalonych w śledztwie współsprawców;

- art. 406 § 1 k.p.k., poprzez uniemożliwienie oskarżycielom posiłkowym udziału w rozprawie i głosu, po zamknięciu przewodu sądowego - poprzez brak zawiadomienia nieobecnych stron o wznowieniu postępowania na rozprawie w dniu 22 grudnia 2016 roku i przeprowadzanie merytorycznych czynności procesowych mających wpływ na interesy nieobecnych w tym dniu pokrzywdzonych.

Stawiając powyższe zarzuty, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2017 r. w sprawie II AKa 73/17 zmienił zaskarżony wyrok w zakresie pkt. I w ten sposób, że wprowadził zmianę w opisie czynu opisanego w pkt. I części wstępnej wyroku co do oznaczenia działek położonych w S. jako działek o numerach ewidencyjnych (...); w zakresie pkt. II i V w ten sposób,

że zmiana w opisie czynu opisanego w pkt. II części wstępnej wyroku dotyczy prawa użytkowania wieczystego gruntu oznaczonego numerem geodezyjnym (...), dla którego Sąd Rejonowy w Słubicach prowadzi księgę wieczystą (...); w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na skutek wywiezionej przez obrońcę oskarżonego J. M. (1) kasacji, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 5 grudnia 2018 r. wydanym w sprawie V KK 506/17, na podstawie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 79 § 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 450 § 1 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w odniesieniu do J. M. (1) i przekazał sprawę w tej części Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Odwoławczy, dokonując ponownej kontroli odwoławczej zaskarżonego orzeczenia, w zakresie apelacji wywiezionych przez obrońcę oskarżonego J. M. (1), prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego uznał, iż środki odwoławcze okazały się – przynajmniej w części - o tyle zasadne, iż doprowadziły do uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego J. M. (1) i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim. Tym samym, Sąd Odwoławczy ograniczył się w swych rozważaniach do tych kwestii, które doprowadziły do kasatoryjnego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Odniesienie się zaś do każdego ze sformułowanych przez skarżących zarzutów byłoby przedwczesne.

Na wstępie wskazać należy, iż sąd rozpoznający sprawę, dając wiarę jednym dowodom, a uznając inne za niewiarygodne, obowiązany jest działać w granicach art. 7 k.p.k. Oznacza to, że całokształt okoliczności sprawy powinien on ustalić po rozważeniu wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zgodnie z zasadami logiki. Tymczasem, dokonana przez sąd I instancji ocena dowodów, nie zezwala na uznanie poczynionych ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, za całkowicie bezbłędne. Konkretyzując przyczyny uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim chociaż przeprowadził w toku przewodu sądowego znaczącą ilość dowodów i na ich podstawie poczynił w istotnej części prawidłowe ustalenia faktyczne, to jednak pewne zagadnienia niezbędne z punktu widzenia ostatecznego rozstrzygnięcia, wyjaśnił jedynie ogólnikowo, bądź w ogóle się do nich nie odniósł. Przede wszystkim sąd meriti nie ustalił w sposób należyty sytuacji majątkowej oskarżonego w chwili dokonania czynności prawnej w dniu 13.08.2001 r. wskazując jedynie w treści uzasadnienia, że J. M. (1) w trakcie zawierania umowy ze spółką (...) i ustalania terminów poszczególnych rat, posiadał zadłużenie z tytułu wykonywanej działalności wobec 10 podmiotów gospodarczych na łączną kwotę 356.500,73 zł z odsetkami. Oprócz tego (...) był zadłużony na w Banku Spółdzielczym w O. i w R., odpowiednio na kwotę 580.511,28 zł (stan na 15.03.2002 r.) i 292.107,50 zł (stan na 18.03.2002 r.). Nadto miał zadłużenie z tytułu należności podatkowych w łącznej kwocie 164.430,70 zł zaległości podatkowe za okres 2001-2002 wskazane w tytułach wykonawczych wystawionych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. (k.5782). Z kolei, jak słusznie zauważyła skarżąca, z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika jednakże kiedy powyższe zadłużenia powstały, a także czy istniały one już w chwili podpisania umowy sprzedaży użytkowania wieczystego gruntów. Jak bowiem wynika z deklaracji PIT-36 w 2000 r., działalność gospodarcza wykonywana przez oskarżonego przyniosła dochód w kwocie 7.084.145,94 zł. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy podejmując rozważania w sprawie, w sposób niedostateczny dokonał analizy zamiaru sprawcy w odniesieniu do czynu, którego się on dopuścił wobec spółki (...).

Po wtóre, wydaje się również, iż sąd I instancji winien ponownie przeanalizować, jaka ostatecznie kwota została zapłacona za nabycie nieruchomości oraz jaka była faktyczna wysokość szkody wyrządzonej czynem opisanym w punkcie II zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy wskazał bowiem kwotę 2.440.000 zł jako cenę sprzedaży widniejącą w akcie notarialnym z dnia 12 czerwca 2008 r. Tymczasem Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 10 lipca 2012 r. wydanym w sprawie I C 167/11 pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci w/w aktu notarialnego co do kwoty 640.704,21 zł. Sąd rozstrzygający instancji nie odniósł się w sposób kompleksowy do wskazanych wyżej okoliczności, wskazując jedynie ogólnikowo, że „ w pozwie wskazał, że L. K. otrzymała 100.000 zł, nadto spółka dobrowolnie dokonała zapłaty w wysokości łącznie 150.000 zł z tytułu zadłużenia L. K. wobec Gminy

S.. W skutek przymusowej realizacji zajętej wierzytelności przekazała Urzędowi Skarbowemu kwotę 156.201,46 zł. Faktycznie (...) pokwitowała kwotę 20.000,00 zł przekazaną jej przez J. M. (1). Wyrokiem z dnia 10.07.2012 r. w sprawie I C 167/11 tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności co do kwoty 640.704,21 zł, a w pozostałej części powództwo oddalono.” Sąd meriti nie dokonał zatem dokładnej analizy materiału dowodowego i nie ustalił jakie kwoty faktycznie zostały wpłacone na pokrycie kwoty 2.440.000 zł.

Uwzględniając powyższe, krytycznie należy oceniać posługiwanie się jedynie ogólnikowymi stwierdzeniami przez Sąd rozstrzygający swoje stanowisko, który dokonał selektywnych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji również wybiórczej analizy prawnej zagadnienia. Taka argumentacja nie może bowiem podlegać ochronie gwarantowanej przez art. 7 k.p.k., jako wyczerpująca i logiczna, a nadto uwzględniająca wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Bez zajęcia w powyżej opisanych kwestiach pełnego i rzetelnego stanowiska przez Sąd Okręgowy, niemożliwym staje się bowiem kontrola instancyjna zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Skarżąca słusznie zwróciła także uwagę na rażące naruszenie Sądu Okręgowego, a mianowicie oparcie przez sąd meriti rozstrzygnięcia na dowodach objętych zakazem dowodowym. Dotyczy to zeznań córek oskarżonego – A. O. (dawniej M.) i M. J.. Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 17 grudnia 2015 r. (k.4758) M. J. odmówiła składania zeznań co do ojca J. M. (1). Natomiast A. O. na rozprawie w dniu 8 stycznia 2018 r. (k.4796) odmówiła składania zeznań. Zgodnie z art. 186 § 1 k.p.k. osoba uprawniona do odmowy złożenia zeznań albo zwolniona na podstawie art. 185 może oświadczyć, że chce z tego prawa skorzystać, nie później jednak niż przed rozpoczęciem pierwszego zeznania w postępowaniu sądowym, zaś poprzednio złożone zeznanie tej osoby nie może wówczas służyć za dowód ani być odtworzone. Zakazem dowodowym objęta jest treść poprzedniego zeznania świadka i niedopuszczalne jest dokonywanie na jego podstawie ustaleń faktycznych. Z punktu widzenia prawnego dane zeznanie nie istnieje i należy je traktować tak, jakby nie było w ogóle złożone. Sąd I instancji natomiast ustalił stan faktyczny także w oparciu o zeznania tych świadków i m.in. na ich podstawie ustalił sprawstwo i winę oskarżonego. W świetle powyższego należy przyjąć za skarżącą, iż doszło do rażącej obrazę przepisów postępowania, a zatem konieczne jest ponowne ustalenie sprawstwa i winy oskarżonego w oparciu o dowody właściwe, zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k., a przede wszystkim ustalenie, czy dowody te były na tyle istotne, aby w sposób znaczący wpłynęły na wymiar orzeczonej kary.

Sąd a quo nie wyjaśnił także w sposób wyczerpujący na jakiej podstawie przyjął, iż J. M. (1) był osobą faktycznie zajmującą się sprawami spółki (...) w zakresie zawarcia umowy cesji wierzytelności w dniu 18.07.2011 r., czy też ustanowienia hipoteki w dniu 29 czerwca 2011 r., gdy tymczasem z materiału dowodowego wynika, iż dopiero w dniu 2 maja 2013 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) podjęło uchwałę o odwołaniu prezesa zarządu A. M. i powołaniu jako nowego prezesa J. M. (1) (k.5275-5277). Z wyjaśnień pozostałych współoskarżonych również nie wynika wprost, aby oskarżony J. M. (1) nakłaniał lub instruował co do zawieranych umów. W świetle powyższego uznać należy, że argumentacja Sądu Okręgowego w tym zakresie cechowała się pewną ogólnością.

Procedując w tej sprawie po raz wtóry, Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności obowiązany będzie podjąć działania zmierzające do usunięcia przedstawionych powyżej mankamentów. A zatem, Sąd ponownie rozpoznający niniejszą sprawę obowiązany będzie musiał uzupełnić stan faktyczny w oparciu o zgromadzone dowody, z wykluczeniem tych objętych zakazem dowodowym, a w razie konieczności dopuścić i przeprowadzić nowe dowody, przy czym w przypadku tych o charakterze osobowym, absolutnie wystarczające może być wykorzystanie możliwości przewidzianej w art. 442 § 2 kpk, chyba że wyniki postępowania, mimo wszystko, zrodzą konieczność przeprowadzenia tych dowodów.

Powinnością sądu meriti będzie dążenie do kompleksowego zebrania materiału dowodowego i jego dogłębna, wnikliwa analiza. Dopiero po poprawnym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Sąd zobligowany będzie do dokonania właściwych ustaleń faktycznych i ich oceny, zgodnej także z zasadami wiedzy fachowej, logiki i doświadczenia życiowego, co następnie doprowadzi do wysnucia prawidłowych wniosków w zakresie sprawstwa oskarżonego odnośnie zarzucanych mu czynów.

Wskazane wyżej uchybienia spowodowały, że Sąd Apelacyjny – działając na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. – uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego

w Gorzowie Wielkopolskim i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W toku procedowania sąd orzekający, winien ponownie bardzo dokładnie przeanalizować zgromadzony materiał dowodowy pod kątem poczynionych w niniejszym uzasadnieniu uwag, a w razie potrzeby uzupełnić go o dodatkowy materiał dowodowy. W dalszej kolejności, przede wszystkim w sposób rzetelny i pełny Sąd meriti musi sformułować stan faktyczny w niniejszej sprawie, a następnie dokonać adekwatnej i zupełnej oceny prawnej zdarzenia. Sąd odwoławczy postuluje o sporządzenie uzasadnienia zgodnie z wymogami określonymi w art. 424 § 2 k.p.k., tak aby stanowiło ono odbicie uporządkowanego procesu logicznego rozumowania, uwzględniającego całokształt okoliczności sprawy oraz ocenę dowodów na rozprawie przeprowadzonych, bądź ujawnionych. Na zakończenie przypomnieć trzeba, że wprawdzie Sąd odwoławczy w niniejszym uzasadnieniu odniósł się do kwestii budzących największe wątpliwości, niemniej nie zwalnia to Sądu meriti z analizy całości argumentacji przedstawionej przez skarżących we wniesionych przez nich apelacjach.

SSA Małgorzata Jankowska SSA Andrzej Mania SSA Grzegorz Chojnowski